

Zmigavac

Broj 92/10. srpnja 2019.

■ SIGURNO U PROMETU 2019. str. 8 i 9 ■ AUTOMOTODROM GROBNIK str. 10 i 11

PREVENTIVNO EDUKATIVNA AKCIJA ŽUPANIJSKOG SAVJETA MOTOCIKLOM U ŽIVOT:

Preventivno-edukativna akcija "Motociklom u život" održala se 15. put na Automotodromu Grobnik. Najprepoznatljivija akcija Županijskog svjeta za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske županije okupila je 23 sudionika. Akcija je pokrenuta 2004. godine, nakon što se godinu prije među 48 poginulih na cestama Primorsko-goranske županije našlo čak 15 motociklista. Tada se odlučilo preventivno djelovati. Akcija je odavno prepoznata. Poslužila je kao motiv mnogima u Hrvatskoj da na iskustvima akcije na Grobniku pokrenu svoje edukativne akcije. Mnogi su dobili i gotove programe od županijskog Savjeta. Spomenulo se da je u Županiji 25 tisuća registriranih motocikala i mopeda. Dakle, motociklisti su svuda oko nas i ostali vozači moraju uvažavati kolege u prometu na dva kotača.

Za 60 posto nesreća krivi bikeri

Predsjednik Savjeta i voditelj Službe za sigurnost cestovnog prometa Policijske uprave Primorsko-goranske županije Boris Skeledžić naglasio je da je kroz godine značajno smanjen broj poginulih sudionika u prometu i motociklista, ali da se ne može biti zadovoljno lanjskom statistikom u kojoj je od 14 poginulih na prometnicama Primorsko-goranske županije šestero motociklista. Skeledžić je naglasio da su upute moto asa Krešimira Erdeca Keca, koji je radio sa sudionicima akcije, izuzetno dragocjene jer se kroz akciju uči kako kvalitetno reagirati i sigurno upravljati motociklom. Edukacijom šaljemo poruke da su za vožnju mo-

tocikla potrebne vještine i znanje, rekao je predsjednik Savjeta i istaknuo da analiza proteklih deset godina pokazuje da su za 60 posto fatalnih nesreća krivi sami motociklisti. Ponajviše brzina.

Prof. dr. Darko Ledić je održao predavanje o posljedicama prometnih nesreća. Uvijek ostavlja sudionike akcije bez riječi. Riječki neurokirurg je istaknuo da ne postoji akcija da bi se ljude na-

Prof. dr. Darko Ledić tradicionalno drži predavanje o posljedicama prometnih nesreća i uvijek ostavlja sudionike akcije bez riječi. Riječki neurokirurg je istaknuo da ne postoji akcija da bi se ljude nagovorilo da ne voze, već naprotiv, da voze, ali da uživaju bez posljedica

govorilo da ne voze, već naprotiv, da voze, ali da uživaju bez posljedica. Vožnja na dva kotača je užitek, ali treba koristiti sva sredstva pasivne sigurnosti kojih ima na tržištu.

Previše smrtni

Livio Hubička tradicionalno na akciji provjerava teoretsko znanje polaznika. Hubička objašnjava da je na cesti populacija motociklista koja vozi već 15-20 godina i pomalo zaboravlja propise.

Tajnik Savjeta za sigurnost prometa Zdravko Lisac je podsjetio da se akcija od početka održava na Automotodromu Grobnik. Time se želi poručiti da brzina nije za cestu, da ima prostor gdje se može uživati u brzini, na siguran način, u kontroliranim uvjetima. Lisac je istaknuo da akcija zaslužuje pažnju i stoga što je u 15 godina okupila 500 polaznika.

142

motociklista poginulo u
PGŽ u 15 godina

Skeledžić je naglasio da je u 15 godina, otkako akcija postoji, poginulo 142 motociklista na području Županije. Najopasniji je period na početku sezone. Kao opasne dionice za motocikliste odskaču Jadranska magistrala, a u posljednje vrijeme i stara cesta za Zagreb, zaključio je Skeledžić.

Nakon teoretskog dijela, motociklistički as Krešimir Erdec Kec poveo je polaznike u praktični dio. I među polaznicima omiljenu vožnju grobničkom pistom.

15. izdanje akcije

ETA ZA SIGURNOST PROMETA

UŽIVAJTE, ALI SIGURNO

NAJDINAMIČNIJI PERIOD GODINE NA PROMETNICAMA POMOĆ NA CESTI IMA NAJVIŠE POSLA LJETI

Lara VRŠALOVIĆ

Za službe koje se bave pomoći na cesti, lipanj, srpanj i kolovoz tradicionalno su posebno izazovni. Ne čudi stoga što su vozači i automehaničari Autokluba Rijeka samo u zadnjem tjednu lipnja izašli na više od 120 intervencija. Usporedbe radi, u ostatku godine odradi se oko 300 intervencija mjesečno, no visoke temperature, ali i češće dulje vožnje uzrok su i češćih problema na cesti. Autoklub Rijeka raspolaže s pet kamiona za prijevoz oštećenih i pokvarenih vozila te tri takozvane mobilne radionice, odnosno vozila opremljenih za popravljivanje jednostavnijih kvarova na cesti koji su vozačima na raspolaganju 24 sata dnevno.

A koji problemi ljeti muče vozače? Ranko Paris, voditelj službe pomoći na cesti Autokluba Rijeka, kaže – vrućina. Baterije kuhaju zbog vrućine, motori kuhaju zbog vrućine, gume se tope. U ovo doba godine najčešći razlozi poziva na 1987 su problemi s pregrijavanjem motora, prazan akumulator, pucanje guma te zaključano vozilo. Dobra je stvar što je u velikom broju takvih intervencija moguće osposobiti vozilo za nastavak vožnje. Ranko ističe kako se jedan dio poteškoća može i spriječiti pravovremenim kontrolama te povećanom pažnjom u vožnji. Na primjer, kako bi se spriječilo takozvano zakuhanje vozila, jedna od najvećih opasnosti tijekom vožnje ljeti, tre-

ba voditi na vrijeme računa o sustavu hlađenja, redovito provjeravati razinu rashladne tekućine, ali i ostale dijelove u rashladnom sustavu. Za vrijeme vožnje važno je pratiti indikatora na instrumentnoj ploči, a u slučaju pomicanja kazaljke temperature prema gore potrebno je što prije pronaći sigurno

mjesto za zaustavljanje. Možda je potrebno samo dodati tekućinu, no ako vozač nije siguran kako zna što radi ipak je bolje pozvati stručnu osobu kako ne bi napravio još veću štetu na vozilu.

Klima troši akumulator

Četvrtina kvarova u prvom tjednu lipnja bilo je

JNe čudi stoga što su vozači i automehaničari Autokluba Rijeka samo u zadnjem tjednu lipnja izašli na više od 120 intervencija. Usporedbe radi, u ostatku godine odradi se oko 300 intervencija mjesečno

uzrokovano problemima s akumulatorom. Uzroci za to su različiti – povećano korištenje klima, dodatni električni potrošači poput navigacije i punjača telefona, vožnja pri malim brzinama u gužvi. Najbolji način za izbjegavanje problema s baterijom tijekom ljeta je provjera stanja akumulatora u servisu prije putovanje te vođenje računa da nisu ostali uključeni neki vanjski uređaji.

Još jedan potencijalni problem moguće je spriječiti pravovremenom kontrolom – puknuta guma. Gume i visoke temperature se ne vole, duža vožnja velikom brzinom po vrućem danu, poput vožnje po autocesti, podiže vrijednost pritiska u gumama i to može biti veliki problem ako gume nisu u dobrom stanju. Zato je potrebno redovito provjeravati pritisak te voziti s odgovarajućim gumama – ljetnim ili univerzalnim, a ne zimskim. One na vrućem asfaltu ubrzano troše, a i zaust-

tavni put je puno duži pa se povećava rizik od prometne nesreće. Važno je provjeriti i rezervnu gumu. Iako će jedan dio vozača sam zamijeliti probušenu gumu, ipak nisu rijetki pozivi zbog takvog kvara, naročito jer novija vozila ni nemaju rezervni kotač.

Asistencija

U slučaju kvara na cesti često se javlja još jedan problem, drugačije prirode. Vozači često ne znaju koga zvati, ne znaju imaju li osiguran neki oblik pomoći na cesti i kako do njega doći. Znati koju asistenciju ima (i svakako imati neki oblik!) putniku u automobilu može uštedjeti puno živaca i novaca, naročito kad se radi o duljim putovanjima.

Željko Vukelić, iskusni vozač i automehaničar Autokluba Rijeka, već dugi niz godina spašava vozačice i vozače na našem području. Pitali smo ga kakva su mu iskustva kad dođe u pomoć.

– Nitko nije sretan kad se dogodi kvar, naročito dok je vani preko 35 stupnjeva. Naše je pravilo da stižemo na mjesto događaja u roku od 40 minuta, no ljeti to zna biti i dulje, naročito vikendom kad je povećan promet. Više je intervencija, a tu su i prometne gužve, zastoji prometa. Ne možemo biti na više mjesta u isto vrijeme niti imamo prednost u koloni. Naravno da čekanje čini ljude nervoznima. Ipak, većina je pristojna i na kraju, kad je sve riješeno, zahvale na pomoći.

ŠEST MJESECI NA PROMETNICAMA PU PRIMORSKO-GORANSKE

U PRVIH POLA GODINE PJEŠACI NAJČEŠĆE STRADAVALI

Na cestama Policijske uprave primorsko-goranske tijekom šest mjeseci 2019. godine život je izgubilo 14 sudionika u prometu. Među njima je šestero pješaka, petero vozača i troje putnika

Na cestama Policijske uprave primorsko-goranske tijekom šest mjeseci 2019. godine život je izgubilo 14 sudionika u prometu, stoji u izvješću Policijske uprave primorsko-goranske. Među 14 poginulih, šestero je pješaka, petero vozača i troje putnika. Na području koje kontrolira Postaja prometne policije Rijeka izgubljeno je osam života. Na Krku je dvoje poginulih dok je na području policijskih postaja Crikvenica, Delnice, Opatija i Vrbovsko izgubljen po jedan život.

U odnosu na isti period

lani, broj poginulih je udvostručan. Istodobno je broj teško ozlijeđenih pao za trećinu, a broj nesreća je ostao na lanijskoj razini.

U prvoj polovici godine zabilježeno je gotovo 1.600 prometnih nesreća. Dakle, prosjek od devet nesreća dnevno. Svaki deseti sudionik prometne nesreće je stranac. Pod utjecajem alkohola sudjelovalo je nešto više od sedam posto sudionika u prometu.

Pogreške vozače krive su za gotovo 90 posto nesreća. Najviše, u 20 posto slučajeva, vožnja nepropisnom brzinom i brzinom neprijmerenom uvjetima.

ZANIMLJIVO IZVJEŠĆE O TEHNIČKIM PREGLEDIMA NA TEHNIČKIM PREGLEDIMA U PGŽ VIŠE OD 20 POSTO NEISPRAVNIH VOZILA

Na današnjoj sjednici Županijskog savjeta za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske jedna od zanimljivijih točaka bit će izvješće o tehničkim pregledima vozila u Primorsko-goranskoj županiji koje je pripremio tajnik Autokluba Rijeka dr. sc. Mile Perić. Izvješće se odnosi na kompletnu 2018. godinu.

Tehnički pregledi vozila obavljaju se u stanicama za tehnički pregled vozila koje za to ispunjavaju propisane uvjete i imaju ovlaštenje u skladu sa Zakonom o sigurnosti prometa na cestama. U Republici Hrvatskoj je u 2018. godini ovlaštenje imalo 159 stanica za tehnički pregled, od čega u Primorsko-goranskoj županiji djeluje njih 11.

Značajna zakonska novina u 2018. godini u odnosu na promatranu 2017. godinu je da je izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama ukinut tzv. nulti tehnički pregled. Konkretno, od 1. siječnja 2018. godine stupio je na snagu izmijenjeni stavak 1. čl. 256. Zakona o sigurnosti prometa na

cestama prema kojemu nova su motorna i priključna vozila registrirana u Republici Hrvatskoj, koja sudjeluju u prometu na cestama, vlasnici dužni podvrgnuti redovitom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem istječe rok od 24 mjeseca od prve registracije vozila.

U izvješću je prikazan broj obavljenih tehničkih pregleda vozila, udio neispravnih, starost vozila, njihova kilometraža, rezultati akcije Dana tehničke ispravnosti vozila u RH te tehničkih pregleda vozila na cesti, uz usporedbu 2018.

godine sa 2017. Pri izradi izvješća korišteni su podaci Centra za vozila Hrvatske, napominje autor dr. Perić.

Tijekom 2018. godine u Republici Hrvatskoj je obavljeno više od dva milijuna redovnih tehničkih pregleda, dok ih je u Primorsko-

goranskoj županiji obavljeno gotovo 160 tisuća. Dakle, u Primorsko-goranskoj županiji je obavljeno 13 posto redovnih tehničkih pregleda u Hrvatskoj.

U odnosu na 2017. godinu, u 2018. godini broj obavljenih redovnih tehničkih

pregleda vozila u stagnaciji. Konkretno, na razini RH broj redovnih tehničkih redovnih pregleda je u rastu za 0,4 posto, a na razini Primorsko-goranske županije je u padu za gotovo 0,4 posto.

Uspoređujući broj tehničkih pregleda u PGŽ obavljenih u 2017. i 2018. godini po kategorijama vozila, možemo zaključiti da je broj tehničkih pregleda za sve kategorije vozila, izuzev teretnih i priključnih vozila, u stagnaciji, odnosno blagom padu.

Zabrinjavajuća starost vozila

Starost vozila u Republici Hrvatskoj zabrinjavajuće je visoka, kao i postotak tehnički neispravnih vozila. Godine 2006. prosječna starost svih vozila iznosila je 9,98 godina. Od tada raste pa je lani godina zaključena sa prosječnom starošću voznog parka od 13,68 godina. Također, 2006. godine, prosječna starost osobnih vozila iznosila je 9,82 godine, a na kraju 2018. godine popela se na 12,64 godine. Mrvicu hrabri činjenica da je 2018. godina zaključena s nešto starijim prosječnom starost osobnih vozila. Naime, preklani je prosjek iznosio 12,95 godina. Posljedica navedenog je da na hrvatskim cestama, podredno i PGŽ, prometuju starija, manje sigurna vozila. Posebno je bitno tehničku ispravnost takvih vozila redovito i kvalitetno provjeravati.

Vozimo aute koji imaju sve više kilometara "u gumama". U 2018. povećan je broj prosječnog stanja putomjera osobnih automobila, koji je u 2017. iznosio

165,64 tisuće kilometara na 174,23 tisuće kilometara.

Pregled neispravnih vozila po stanicama za tehničke preglede u PGŽ-u

Komunalne usluge Cres Lošinj	36,66%
MTT (Rijeka)	22,91%
Krk	22,20%
Hrvatske šume (Delnice)	21,58%
Auto Hrvatska – STP (Rijeka)	20,48%
Rab	20,45%
Auto Rio (Mali Lošinj)	20,36%
Autoklub Rijeka	19,86%
Belići (Rijeka)	18,98%
Ikarplast (Crikvenica)	18,01%
Croatia (Rijeka)	17,91%
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	21,8%
REPUBLIKA HRVATSKA	20,8%

Tehnički pregledi na cestama

U 2018. godini, u provedbi tehničkog pregleda vozila na cesti pregledana su 294 vozila, od toga:

N2 (teretna vozila od 3.500 kg do 12.000 kg) – 26 vozila (16 neispravno);

N3 (teretna vozila preko 12.000 kg) – 121 vozilo (72 neispravna);

O3 (priključno vozilo do 10.000 kg) – 1 vozilo (1 neispravno);

O4 (priključno vozilo preko 12.000 kg) – 78 vozila (43 neispravna);

Ostale kategorije vozila – 67 vozila (53 neispravna).

Neispravnosti su utvrđene na 185 vozila, od čega je na 14 vozila zabranjeno daljnje prometovanje, jer su na njima nađeni opasni nedostaci.

Stanice za tehnički pregled vozila u PGŽ-u:

- 1) STP H014 Auto Hrvatska – STP
- 2) STP H044 Autoklub Rijeka
- 3) STP H056 Ikarplast
- 4) STP H058 Hrvatske šume
- 5) STP H075 Komunalne usluge Cres Lošinj
- 6) CVH STP H088 Auto Rio
- 7) CVH STP H113 MTT
- 8) CVH STP H115 Krk
- 9) CVH STP H129 Belići
- 10) CVH STP H142 Rab
- 11) CVH STP H159 CROATIA

Navedeno povećanje je u izravnom odnosu s povećanjem broja prvi put registriranih rabljenih vozila sa značajno većim brojem kilometara.

Na uzorku od 2,073.488 vozila koja su pristupila redovnom tehničkom pregledu u RH, na 432.170 vozila je utvrđena tehnička neispravnost. Dakle, neispravnim se pokaže oko 20 posto vozila. Najčešće neispravnosti po pojedinim sklopovima na vozilu i dijelovima unutar pojedinih sklopova na kojima se greške najčešće uočavaju su: uređaji za kočenje (30,32%); uređaji za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju (22,89%); osovine, kotači, pneumatici, ovjes. Riječ je o nedostacima koji mogu biti izravni uzroci prometnih nesreća.

Prava slika Dani tehničke ispravnosti

Vozila dolaze "pripremljenija" od strane vlasnika na redovne tehničke preglede u odnosu na njihovu tehničku ispravnost tijekom svakodnevne eksploatacije, stoga je relevantno proučiti rezultate dobivene tijekom provođenja akcije „Dani tehničke ispravnosti vozila“. Radi se o preventivno - sigurnosna akcija nadzora tehničke ispravnosti vozila u organizaciji Hrvatskog autokluba i Centara za vozila Hrvatske, pod pokro-

viteljstvom Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa. Akcija traje šest dana (od ponedjeljka do subote) i provodi se u svim stanicama za tehnički pregled u RH na način da se građanima besplatno provjeravaju osnovni sklopovi vozila, bitni za sigurnost prometa na cestama te im se ukazuje na značaj uklanjanja neispravnosti na vozilu. U 2018. godini akciji je pristupilo 15.661 vozilo, što predstavlja blagi pad od 2,8 posto u odnosu na proš-

Starost vozila u Republici Hrvatskoj zabrinjavajuće je visoka, kao i postotak tehnički neispravnih vozila

logodišnji broj. Cilj akcije je povećanje stupnja tehničke ispravnosti vozila i poticanje što većeg broja vozača da vlastito vozilo preventivno podvrgnu kontroli ispravnosti. Poražavajuća je činjenica da je od svih vozila koja su povodom "Dana tehničke ispravnosti vozila" podvrgnuta provjeri tehničke ispravnosti vozila čak trećina tehnički neispravna (34,33%). Riječ je o blagom padu neispravnosti vozila u odnosu na prošlogodišnju

akciju kada je zabilježen udio od 35,5 posto tehnički neispravnih vozila.

Analizirajući ukupan broj vozila te udio neispravnih po kategorijama koja su ove godine pristupila akciji, očekivano je najveći odaziv vozača osobnih automobila (99,1%), kod kojih je utvrđeno 34,3% neispravnih vozila. Sljedeća kategorija po zastupljenosti su teretni automobili do 3.500 kg kod kojih je utvrđena neispravnost u postotku 39,4%.

Najčešće greške uočene na „Danima tehničke ispravnosti vozila“ su slične kao i najčešće greške zabilježene prilikom redovnih tehničkih pregleda svih kategorija vozila na razini RH. Alarmantno je da se na prvom mjestu nalaze uređaji za kočenje (25,1%) kao najopasniji nedostatak tehničke ispravnosti vozila. U smislu vrijednosti prosječnog rezultata vidljiva je razlika za oko 15 posto u odnosu na službenu statistiku, jer za pretpostaviti je da vlasnici vozila prije redovnog tehničkog pregleda koji ipak predstavlja uvjet za produženje valjanosti prometne dozvole, u određenoj mjeri pripreme svoje vozilo, dok u ovakvim slučajevima vozila pristupaju pregledima doslovno „s ceste“. Uz to toga, prosječna starost vozila pregledanih tijekom akcije značajno

je veća u odnosu na prosječnu starost vozila u RH. Preko 75 posto pregledanih vozila je starosti veće od deset godina, dok je prosječna starost oko 15 godina.

Konačno, s obzirom na visoku prosječnu starost voznog parka, velik prosječan broj prijedjenih kilometara i posljedično visok postotak tehnički neispravnih vozila, možemo zaključiti da je potrebno, više nego ikad, usredotočiti se na kvalitetno obavljanje tehničkih pregleda prema ujednačenim kriterijima. Analizirajući prikazane podatke može se zaključiti da isti upućuju ozbiljnu poruku kako je pitanje kvalitetnog i redovnog održavanja vidljivo eksploatiranih vozila visoke starosti ključno za njihovo sigurno sudjelovanje u prometu na cestama. Detaljno propisani i strogo provedeni tehnički pregledi vozila su nužni kako bi spriječili prometovanje tehnički neispravnim vozilima i na taj način otklonili mogućnost događanja prometne nesreće uvjetovane tehničkom

neispravnošću vozila. Također, potrebno je s jedne strane osmisliti paket značajnijih mjera poreznih oslobođenja i poticaja za kupnju novih vozila kako bi se građane motiviralo na kupnju istih, a s druge strane povećati namete za starija vozila.

DRŽAVNO NATJECANJE SIGURNO U PROMETU 2019.

ANDRO MIHIĆ IZ OŠ TRSAT ČETVRTI PROMETAŠ U DRŽAVI

Tomislav ŠEPIĆ

Osnovna škola Zadar-
ski otoci u Zadru je
od 21. do 24. svibnja
bila domaćin ovog-
odišnjeg 27. po redu državnog
natjecanja iz poznavanja
prometnih propisa i vještine
upravljanja biciklom Sigurno
u prometu. Natjecanje je na-
mijenjeno djeci petih i šestih
razreda osnovnih škola. Za-
jednički ga organiziraju Hr-
vatski autoklub i Agencija za
odgoj i obrazovanje, uz pot-
poru Nacionalnog programa
sigurnosti cestovnog prometa
a sve s ciljem smanjivanja
stradavanja u cestovnom
prometu. Na državnoj razini
natjecanja kao ekipe temelj-
nih autoklubova svoje župa-
nije predstavljaju po dvije
učenice i dvojica učenika kao

pobjednici ranije provede-
nih županijskih natjecanja.

Natjecanje Sigurno u pro-
metu se provodi ukupno na
tri razine, uz spomenuto dr-
žavno koje mu predhode
najprije školska natjecanja
pa županijska. O samoj akciji

najbolje govore brojke, u
školskoj godini 2018/19.
kroz sve razine natjecanja
ukupno je bilo uključeno
3.029 učenika i 248 učitelja-
mentora iz 242 osnovne ško-
le u Republici Hrvatskoj. Taj
podatak dovoljno govori ko-

liko je ovo natjecanje važno
u prometnom odgoju djece i
mladih te zalog za budućno-
st za odgovorno sudjelo-
vanje u prometu. Kontinui-
ran i predan rad na ovom po-
dručju jamstvo je naše sigur-
nije prometne budućnosti.

Tradicija duga 26 godina

Tijekom svečanog otva-
ranja natjecanja, Predsjed-
nik Hrvatskog autokluba
Slavko Tušek rekao je:

„Natjecanje organiziraju i
provode djelatnici Hrvat-
skog autokluba i policijski
službenici, s ciljem smanji-
vanja stradavanja u cestov-
nom prometu – danas kao i
1993. godine kad je prvi put
organizirano. Pobjednike
natjecanja, dvije djevojčice
i dva dječaka, Hrvatski au-
toklub u rujnu ove godine
vodi na europsko natje-
canje u Švicarskoj“.

Odvijanje samog natje-
canja prilično je zatjevno,
traje dva dana te je važno po-
kazati znanje u poznavanju
prometnih propisa i umijeće
vladanja biciklom. Prvog da-
na natjecanja učenici su pris-
tupili polaganju teorijskog
dijela gdje je testirano znanje
iz poznavanja prometnih
propisa, a zatim provjera
vještina snalaženja u prostoru
kroz biciklistički poligon
nazvan „labirint života“ koji
simulira situacije u kojima se
biciklisti mogu naći na cesti,
kombinirajući znanje iz

područja prometnih pro-
pisa i pravila sa vještinom
upravljanja biciklom u real-
noj situaciji na cesti. Drugog
dana natjecanja provedeno
je testiranje vještina upra-
vljanja biciklom na tri razli-
čita biciklistička poligona.

1. mjesto ekipe Autokluba Rijeka odnosno PGŽ-a

Ekipu Autokluba Rijeka kao predstavnike Primorsko goranske županije činile su učenice Sara Mišić iz OŠ Čavle pod vodstvom mentorice Mire Reljac i Leona Stević iz OŠ Ivanke Trohar Fužine pod vodstvom mentora Vladimira Roguljića te učenici Andro Mihić i Lovro Mraović iz OŠ Trsat pod vodstvom mentora Nevena Jerčinovića

3.027

učenika sudjelovalo na natjecanju

OKRUGLI STOL NA AUTOMOTODROMU GROBNIK SIMBIOZA PROMETNE SIGURNOSTI, TURIZMA I AUTO MOTO SPORTA

Zdravko LISAC, dipl. ing.
Prof. dr. sc. Hrvoje
BARIČEVIĆ

Na Automotodromu Grobnik potkraj svibnja održan je okrugli stol s temom "Sigurnost u prometu – turizam i auto moto sport" čiji su organizatori bili Moto klub Kvarner, Automotodrom Grobnik d.o.o., Turistička zajednica Kvarnera i Županijski savjet za sigurnost prometa na cestama PGŽ. Voditelji i moderator skupa prof. dr. sc. Mladen Črnjar, između ostalog, naglasio je iznimnu ulogu znanosti, koja se u konkretnom slučaju bavi prometom i turizmom, a u funkciji je cjelovitog razvoja šire društvene zajednice, edukacije ne samo profe-

Želja nam je dati svoj obol i doprinos sigurnosti u prometu, edukaciji mladih, na stručan i elokventan način prezentirati povezanost auto moto sporta s turizmom i posebno aspektima sigurnosti u prometu, naglasio je moderator skupa prof. dr. sc. Mladen Črnjar

sionalno usmjerenih dionika ove slojevite problematike, nego i šire populacije.

„Želja nam je dati svoj obol i doprinos sigurnosti u prometu, edukaciji mladih, na stručan i elokventan način prezentirati povezanost automoto sporta s turizmom i posebno aspektima sigurnosti u prometu. Županija smo orijentirana na turizam, do naših turističkih mjesta stiže najveći dio motoriziranih gostiju, kreću se prometnicama u najvećim gužvama, nemali broj je motociklista kojima je potrebno posvetiti posebnu pažnju. Kako se znanost i struka moraju uključivati u svakodnevne probleme društva i zajednice, ovim oblicima djelovanja želimo toj aktivnosti dati svoj doprinos“ riječi su voditelja skupa prof. Črnjara koji je ujedno i predsjednik Moto kluba Kvarner.

Za ostvarenje takve ideje

angažirano je više kompetentnih predavača uz materijalnu i logističku podršku ostalih članova organizacijskog tima. Navedeni okrugli stol samo je nastavak aktivnosti koju je Moto klub Kvarner kao nositelj projekta inicirao prošle godine, a sve kao svojevrsnu nadogradnju redovnih aktivnosti

bavljenja oktanskim sportovima, te brojnim sadržajima što se uz treninge i službene utrke odvijaju na Automotodromu Grobnik. Moto klubu Kvarner i Automotodromu Grobnik treba inače zahvaliti što brendira Grobinščinu, Primorsko-goransku županiju, ali i cijelu Hrvatsku. Na samom

Posebna pažnja novom Zakonu o sigurnosti prometa

Posebnu pažnju izazvalo je predstavljanje novog Zakonu o sigurnosti prometa. Za godinu i pol dana broj poginulih se u Hrvatskoj mora smanjiti na nešto više od 200. Kako je prošla godina završila s više od 320 poginulih, jasno je kako plan teško ostvariv. Ono što je u toj ni najmanje optimističnoj statistici ipak pozitivno, kad bi se izdvojeno gledala Primorsko-goranska županija, željene se brojke itekako drže prosjeka najrazvijenijih država Europe! Navedeni su i primjeri zakonskih represalija usmjerenih na distrakciju u prometu, te između

ostalih, spomenuta predviđena kazna za korištenje mobitela u vožnji koja će iznositi 1.500 kuna, maksimalne kazne za neke od osam najčešćih i najtežih prekršaja prometnih pravila dosežat će i po 20 tisuća kuna. U najtežim recidivističkim slučajevima poništavat će se vozačke dozvole da bi se takve vozače nakon dvije godine upućivalo na ponovno polaganje vozačkog ispita.

početku, skup su pozdravili Robert Pende, zamjenik ministra turizma RH, Dejan Ljubobratović, zamjenik načelnice Općine Čavle, Davorin Štetner, predsjednik HAKS-a (Hrvatski auto i karting savez) i Zlatko Mičetić iz Hrvatske gospodarske komore.

Autom stiže 95 posto turista

Okvirne teme koje su prezentirane na ovom skupu obuhvaćale su problematiku turističkih trendova u kontekstu održivog razvoja, zdravstveni turizam, aktualne izmjene zakonskih regulativa u cestovnom prometu, planiranje cestovne infrastrukture, primjenu suvremenih tehnologija, ciklo i moto turizam, edukacijske akcije motociklista, povezivanje turističkih resursa i sigurnosnih parametara cestovnog prometa, sportske manifestacije i druge teme.

Početna izlaganja aktualizirala su trendovska kretanja u turizmu s osvrtom na prometnu ponudu koja je u tom kontekstu je nedjeljiva komponenta. S obzirom da se u Hrvatskoj upravo cestovnim putem "događa turizam", te na taj način dolazi 85 posto gostiju, jasno je da su sigurne prometnice preduvjet bilo kakvog održivog turizma. Povezanost prometa i turizma u suvremenom gospodarstvu zahtijeva detaljnija

istraživanja. Promet i turizam, kao međusobno povezani fenomeni, ovise jedan o drugome, interaktivno djeluju jedan na drugoga, a gospodarskom strategijom Republike Hrvatske određeni su kao jedni od nositelja gospodarskog razvitka zemlje. U velikoj mjeri navedena korelacija navedena je i u Strategiji prometnog razvitka RH (2014. godine), gdje je upravo i Primorsko goranska županija sa svojim turističkim resursima tretirana kao regija čija prometna infrastruktura planski mora biti u funkciji turističke ponude. Zbog dominacije cestovnog prometa u turističkim dolascima na Jadran, sjevernija turistička odredišta su u relativno boljem su tržišnom položaju od južnih, jer su dostupnije i pružaju mogućnost učestalijih dolazaka (npr. vikend-turizam).

Južnija područja turističkog interesa su gotovo u pravilu prirodno atraktivnija, teže valoriziraju tu svoju prednost zbog relativno lošije prometne dostupnosti. Zbog geografske razvedenosti i nekadašnje loše cestovne infrastrukture turisti nisu dolazili u pojedine dijelove Hrvatske automobilom u istom postotku. U one dijelove koji su bliži emitivnim državama, kao što su Istra i Kvarner, turisti su dolazili pretežito cestom, dok su na udaljenija

IZLAGATELJI I TEME

- 1. prof. dr. sc. Dora Smolčić Jurdana**
dekanica FMTU Opatija
Novi trendovi u turizmu i njihov utjecaj na održivi razvoj turizma u PGŽ
- 2. doc. dr. sc. Vladimir Mozetič, dr.med. MHA**
predsjednik Klastera zdravstvenog turizma
Kvarnera i ravnatelj Doma zdravlja
Razvoj zdravstvenog turizma u PGŽ - značaj udruživanja dionika
- 3. Boris Skeledžić**
voditelj Službe za sigurnost cestovnog prometa PU PGŽ
Novi Zakon o sigurnosti prometa s pregledom prometnih nesreća u PGŽ
- 4. prof. dr. sc. Ljudevit Krpan**
pročelnik Upravnog odjela za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima
Planiranje i razvoj cestovne infrastrukture u funkciji veće sigurnosti u prometu
- 5. prof. dr. sc. Željko Marušić**
Redovni profesor na Fakultetu prometnih znanosti Zagreb
Utjecaj suvremene tehnologije na sigurnost u prometu
- 6. dr. sc. Irena Peršić Žiladinov**
direktorica TZ Kvarnera
Trendovi razvoja cikloturizma u PGŽ s osvrtom na sigurnost u prometu
- 7. prof. dr. sc. Zdenko Cerović,**
Redoviti profesor u trajnom zvanju FMTU
Utjecaj cestovnog prometa na obiteljski smještaj i sigurnost u prometu
- 8. Danijel Frka, dipl. ing.**
rukovoditelj Sektora prometa u Rijeka promet d.o.o.
Prometna tehnologija na prometnicama u Rijeci i njen utjecaj na sigurnost u prometu
- 9. prof. dr. sc. Hrvoje Baričević,**
dopredsjednik Županijskog savjeta za sigurnost prometa na cestama PGŽ i redovni profesor na Pomorskom fakultetu Rijeka
Rezultati dosadašnjih aktivnosti kroz projekt "Motociklom u život2 na Automotodromu Grobnik

odredišta (južna Dalmacija) dolazili uglavnom avionom. Tako je u Istru cestom dolazilo oko 85 posto turista, na Kvarner oko 95 posto, a u južnu Dalmaciju oko 35 posto.

Cikloturizam i zdravstveni turizam

U nastavku izlaganja o prijevoznim modalitetima pažnja je bila usmjerena i na cikloturizam koji ima golemi potencijal. Kao ogledni primjer je navedena Njemačka u kojoj 24 milijuna ljudi upražnjavaju neke od oblika turizma, a u čijem je središtu – bicikl. U setu turističkih tema, zanimljivo je bilo i izlaganje o Klasteru zdravstvenog turizma. Zbog starenja stanovništva, ali i velikog udje-

la ljudi starijih od 65 godina upravo zdravstveni je turizam velika hrvatska razvojna šansa. Za taj razvoj postoje objektivno zadovoljavajući preduvjeti što je moguće valorizirati boljom povezanošću tvrtki i pojedinaca koji u njima posluju.

Na kraju još jednog uspješno odrađenog projekta vrijednih organizatora, spomenut je i prijedlog da se inicijalna ideja i cjelovita programska shema ovog skupa digne na višu razinu i pretvori u evropski projekt prema uzoru na neke slične inicijative u znanstvenostručnom istraživačkom prostoru. A gotovo je sigurno da će ovakvi susreti postati i tradicija koja će svim dionicima biti dodatna referenca u svom djelovanju.

OSTVARENJE SIGURNIJEG PROMETA U OVISNOSTI PRIMJENE INTELIGENTNIH TEHNOLOŠKIH INOVACIJA

Prof. dr. Hrvoje **BARIČEVIĆ**

S rekordnih 64.000 posjetitelja, početkom lipnja održana je u Münchenu najveća svjetska smotra tehnoloških dostignuća iz područja logistike i IT (inteligentnog transporta), novih vizija na području transportne industrije. Najveći trgovački show iz tzv. industrije mobilnosti otvorio je ministar transporta i digitalne infrastrukture Andreas Scheuer riječima: "Želimo učiniti rastuće prometne tokove još učinkovitijim, digitalno pristupačnijim, ekološki osvještenijim i klimatski prihvatljivijim". S glavnim temama: Roba pronalazi svoj put unatoč carinskim sporovima i Umjetna inteligencija u funkciji prometa, sajam "Transport&logistic" potvrdio je svoju ulogu najvećeg promotora intermodalizma na svijetu. Sa 2.374 izlagača, ostvaren je rast u svim programskim segmentima s prosječnih desetak posto, te s linearnim trendom porasta broja posjetitelja od pet posto, izvijestio je Stefan Rummel, direktor Messe München.

"Vidjeli smo snažan rast iz Kine, gdje se broj izlagača udvostručio sa 30 na 64. Kao dio inicijative Put svile, kineske tvrtke sve više traže partnere za suradnju u Europi, a evidentan je i globalni nedostatak profesionalnih vozača.

Osim privlačnijih uvjeta rada, umjetna inteligencija mogla bi dugoročno pomoći - logistički lanci bi trebali biti transparentniji i učinkovitiji, izvijestio je Rummel.

O velikim izazovima ove industrije raspravljalo se na otvaranju većine panel diskusija. Okupljanje svih onih koji nešto znače na području opskrbnih lanaca, telematike i transportnih tehnologija dokaz je značenja transportne industrije kao

Fokusiranje na uravnoteženi odnos između profita i optimalne prometne sigurnosti, poruka je s najveće svjetske smotre tehnoloških dostignuća

motora razvitka svjetskog gospodarstva u cjelini, odnosno ključnog čimbenika globalizacije".

Predstavnici hrvatskih tvrtki prezentirali su svoja postignuća, buduće poslovne planove i ulaganja, te su održali više sastanaka vezanih uz moguće buduće poslovne suradnje i potencijalne investicije. Svojim paženim predstavljanjem hrvatski predstavnici pokazali su da je Hrvatska uistinu prometna veza Europske unije sa svijetom. Nastup vodećih svjetskih operatera transporta i logistike u svim granama prometa obilježila je zavidna marketiška inventivnost, a vrlo često je akceptiran uravnoteženi odnos između profita i optimalne prometne sigurnosti.

Tahografski uređaji

U bogatoj paleti sofisticiranih uređaja u domeni IT-a potrebno je izdvojiti tahografsku opremu, a upravo na tragu šestogodišnjeg članstva Republike Hrvatske u EU. Naime, radi se o informatički podržanoj mjernoj tehnologiji koja je proteklih godina bila podvrgnuta temeljitoj evaluaciji glede usklađivanja sa standardima visokorazvijenih zemalja Europe. Uređaj za bilježenje svih relevantnih parametara u vožnji, a koji se proizvodi, ispituje, kalibrira, certificira i ugrađuje uglavnom u ko-

mercijalna vozila, podvrgnut je strogoj zakonskoj i administrativnoj kontroli. Njegova temeljna funkcija je digitalna obrada podataka u svrhu jednostavnijeg i bržeg detektiranja vozačevih aktivnosti i njegove bolje zaštite. Osim vođenja evidencije radnog vremena vozača, transportnim menadžerima omogućena je bolja kontrola u eksploataciji i upravljanju voznim parkom. Slijedom njegovog kontinuiranog usavršavanja prema programu "TachoPlus ScanT" (vodećeg njemačkog proizvođača TachoPlus GmbH) izvediva ja automatska analiza, manualne korekture i direktna pohrana u digitalnu bazu podataka. Poboljšana tehnološka rješenja nude korištenje signala iz ABS sustava, GPS protokola ili bilo kojeg drugog informacijskog servisa po izboru korisnika. Tvrtka Siemens VDO nudi i alternativna rješenja za praćenje i racionalniju eksploataciju voznih parkova, lociranje, navigaciju i komunikaciju između sudionika u prijevozu. Proširene i kompleksnije verzije baznih modela uređaja za zapisivanje podataka o vozačima i vozilima putem računala snimaju strukturu radnog vremena, trenutnu poziciju vozila, uz pomoć EDM-a registriraju stvarnu potrošnju goriva. Spomenuta tvrtka TachoPlus i dalje u ponudi ima revidirani paket instruktivno-

konzultativnog priručnika za teoretsku i praktičnu pripremu vozača i pratećeg stručnog osoblja s pretenzionim nazivom - Tacho-Plus akademija. U Hrvatskoj se slijede primjeri dobre prakse, između ostalog, i temeljem promjenjenog Pravilnika o radionicama za tahografe kojim se propisuju uvjeti za obavljanje poslova provjere i pregleda tahografa, uvjeti za ugradnju, aktivaciju, ispitivanje, kalibriranje, plombiranje i demontažu tahografa te

ispitivanje ograničivača brzine. Odredbe su usklađene s aktima Europske unije: Uredba (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, te izmjenjivni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet.

Nove generacije navigacijske opreme

Bogate kolekcije navigacijskih uređaja mnogih etabliranih tvrtki uvijek su u centru pozornosti, kako amatera, tako i profesionalnih vozača i tvrtki. Autokarte polako odlaze u ropotarnicu povijesti, a koriste ih samo nepopravljivi

nostalgijari. Iz uporabe ih sve više istiskuju GPS navigacijski uređaji, koji su sve dostupniji. Dobar uređaj danas se može kupiti već za 100 eura, a svaki dan na tržište dolaze sve bolji navigacijski uređaji, s većim i preglednijim ekranima, lakši i tanji, s preciznijim navođenjem. Naravno, cijene i dalje padaju, pa se za određeni iznos može dobiti višestruko bolji uređaj nego prije nekoliko godina što ide na ruku korisnicima navigacijskih uređaja. Ali razvojem mobitela, koji su zamijenili većinu aparata, u ponudi su sve kvalitetnije aplikacije za navigaciju na mobilnim uređajima. Prije svega to se odnosi na pametne telefone. Na sajmu se moglo svjedočiti bespoštednom tržišnom nadmetanju proizvođača ove sofisticirane opreme. Kontinuirano se pojavljuju novi ili nestaju etablirani akteri koji su obilježili povijest autonavigacijskih tehnologija kao što su: NAVTEQ,

NAVKON, Wanko, Simbiotechna, GeoMobile, Car Guard Systems, Cargobull Telematics, ORTEC, Sygic, itd. Nove ideje prate i novi slogani kao što su: "Postavite geolokaciju u srce Vašeg biznisa", "Štedimo Vaše vrijeme i gorivo", "Kompetencija, fleksibilnost, poslovnost - mi smo na kursu!",

"Modularno upravljanje voznim parkovima - otvoreni za budućnost!"...

"Transport&logistic" i nadalje manifestira svu moć i širinu spoznaja o ulozi svjetske logističke industrije u što su uključeni brojni politički i gospodarski subjekti, multinacionalne kompanije, znanstveni instituti, nezavisni ekspertni timovi i dr. U domeni cestovnih tema još

su se našli: konzalting i planiranje prometne infrastrukture, oprema benzinskih stanica, oprema za teretni prijevoz, sigurnosni sustavi IT/telematika, kontrola prometa i DP sustavi, ITMS (Integrated traffic management systems),

održivi rast u e-trgovini, progresivna digitalizacija logističkih procesa, revolucionarni utjecaj "industrije 4.0" na transport i logistiku. Generalna poruka sajma je nedvojbeno: izazovi budućnosti su ogromni!

Potražnja za inovativnim proizvodima i tehnologijama veća je nego ikad s ciljem da se ljudi, tržišta i dobra povežu na brži, učinkovitiji i održiviji način. Uobičajeno, pedantnim domaćinima nije promaklo informirati posjetitelje o slijedećem susretu od 4. do 7. svibnja 2021. godine. Prijestolnica Bavarske još je jednom ponudila glamurozni doživljaj simbioze znanosti i struke s vrhunskom marketiškom nadgradnjom.

Vrhunski marketing i dizajn

Vrlo često je ponudena logistička podrška diferencirana veličinom i kategorijom vozila, od osobnih automobila do teških kamiona, prema precizno utvrđenim atributima i performansama: gabaritima vozila, osovinskim pritiscima, režimu putovanja i dr. u konfiguracijama operativnih sustava Windows CE, Windows Mobile (5/6.x), iOS, Android i Linux. Ono što konstantno prati minihensku megamanifestaciju su marketingom i vrhunskim dizajnom osmišljene poruke, te vizualna identifikacija proizvoda i usluge, odnosno sve što neupitno i efikasno stiže do potencijalnog korisnika. Nove generacije navigacijske opreme bile su i teme raznolikog i bogatog četverodnevnog programa brojnih panel diskusija, stručnih tribina i tematskih konferencija. Područje sigurnosti i optimiranja cestovnih prometnih tokova tradicionalno je predstavljeno na tzv. Inovacijskom forumu "Telematika i navigacija". Bilo je to mjesto susreta autoriteta iz domene komunikacijskih sustava, e-businessa, tj. platforma za promicanje najnovijih trendova u automatizaciji, regulacijskim i navigacijskim tehnologijama, kao i predstavljanju novih medija.

GODINA 1965. - VRIJEME LIBURNIJE, JADRANSKE MAGISTRALNE I BEVANDE

Godine 1965. Rijeka je imala 148.347 stanovnika. Podaci su temeljeni na popisu iz 1961. godine, uz dodavanje rođenih i doseljenih, te oduzimanje umrlih i odseljenih. Dana 22. srpnja u riječku luku prvi put je uplovio brod "Liburnija" riječke "Jadrolinije". Kasnije je nekoliko dana s uplovljavanjem jer je imao manju havariju, udarivši pramcem u rivu prilikom pristajanja u tršćanskoj luci. Šteta je bila sanirana u Arsenale Triestina. "Liburnija" je bila velika novost za tadašnju zemlju jer je bila riječ o prvom brodu za prijevoz automobila i putnika na duljim relacijama. Brod je bio sagrađen u Rotterdamu. Imao je 3.000 BRT, dva Sulzer motora snage 6.000 KS, te kapacitet od 119 automobila i 200 putnika u kabinama. Prvi kapetan je bio Davor Bulić, a za prvu sezonu bilo je predviđeno da od 23. srpnja do 26. rujna održava liniju između Zadra i Ancone. Za prelazak Jadrana trebalo mu je prosječno šest sati.

Brod je cijeli radni vijek proveo prvenstveno na Jadranu, potom dijelom i na linijama za Grčku i Tursku, no 1971. otplovio je preko Atlantika, sve do Južne Amerike - kao ploveća izložba jugoslavenskog gospodarstva. U vrijeme Domovinskog rata predvodio

je konvoj "Libertas II" do Dubrovnika. Brod je bio u službi do 2015., kad je iz Malog Lošinja otplovio u rezalište Aliaga pokraj Izmiru u Turskoj.

Auto snova

Koliko je uvođenje "Liburnije" u bijelu flotu bio veliki korak naprijed i za vozače i za hrvatski turizam, toliko se "Novi list" 1965. bavio i "automobilom snova". Riječ je o automo-

bilu izloženom u Chicagu, koji je imao tada tek eksperimentalnu opremu.

"Automobil se može upotrebiti kao putujuća kancelarija. Za vrijeme vožnje, putnici mogu voditi telefonske razgovore, diktirati pisma ili slušati poruke snimljene na vrpci. Mogu piti jer je u automobilu uređen priručni bar. Komandni uređaji pružaju vozaču mnogo više obavještenja nego ma koji standardni automobil

današnjice. Umjesto retrovizora, tu je televizijski ekran na kome vozač vidi sliku iza automobila. Drugi instrumenti obavještavaju vozača o utrošku goriva u odnosu na brzinu auta, kad će stići na određeno mjesto, koliko je prešao otkako je pošao na put. Ti uređaji su pored uobičajenih sprava koje pokazuju brzinu, temperaturu motora, pritisak ulja, nivo goriva i prekid električne struje. Prednja sjedišta su opremljena

Dana 22. srpnja u riječku luku prvi put je uplovio brod "Liburnija" riječke "Jadrolinije". Trajekt je bio velika novost za tadašnju zemlju jer je bila riječ o prvom brodu za prijevoz automobila i putnika na duljim relacijama. Brod je sagrađen u Rotterdamu. Prvi kapetan je bio Davor Bulić, a za prvu sezonu bilo je predviđeno da održava liniju između Zadra i Ancone

152

na sat "letjela" Škoda

osloncem za glavu koji se pokreće, a zadnja se mogu spuštati. Televizijski ekran automobila smješten je tako da ga vozač ne vidi, ali ga vide putnici na prednjem i zadnjim sjedištima.

Jedno od najneobičnijih svojstava automobila je njegov krov načinjen isključivo od stakla. Staklo je osjetljivo na svjetlost i postaje tamnije ukoliko je svjetlost jača. Vanjska boja automobila je iridescentna i mijenja se u nijansama počev od ljubičaste pa do bakrene boje, što zavisi od ugla pod kojim svjetlo pada. Providni kristali unijeti u boju daju jedan blješteći efekt.

Automobil je konstruirao Chrysler u Detroitu." (Novi list, 14. srpnja 1965.)

Iz ovog teksta jasno je da treba ponešto vremena da se pojedina unaprijeđenja uvedu u serijsku opremu. Recimo, sigurnosni pojas patentiran je 1911. godine, prvi put se, kao opcija, pojavio u automobilima Nash i Tucker iz 1949. godine, a današnju, usavršenu varijantu, prvi je konstruirao Švedanin Nils Bohlin, koji je radio na avionskim sjedištima za kaptapultiranje u Saabu, pa je ta iskustva jednostavno prenio u automobile: Saab GT 750 (1958.) i Volvo (1959.).

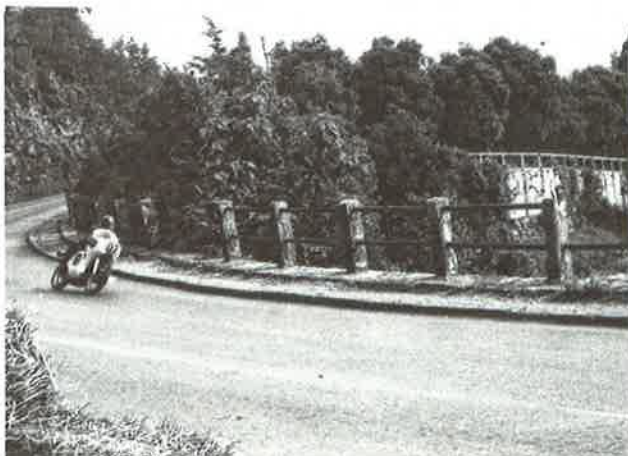
Bevandini podvizi

Za razliku od automobila iz snova, 1965. godine realnost je bila Škoda 1000 MB.

"Na ravnoj cesti s lakoćom postiže brzinu od 152 kilometra, a u zavojima je vrlo stabilna. Vozilo pokreće 4-cilindrični motor od 998 ccm s vodenim hlađenjem. Mjenjač ima četiri brzine, sve sinhronizirane. Karoserija je izrađena od čvrstog lima, dok je unutrašnjost vozila udobna i komforna. Sjedala su pomična, tako da se mogu koristiti za ležanje ili pak za prijevoz veće prtljage." (NL, 7. srpnja). Nasuprot banal-

noj svakodnevnici, Branko Bevanda, jedan od legendarnih vozača iz tog vremena, 6. srpnja odnio je veliku pobjedu u motociklističkoj utrci za Nagradu grada Zenice. Tamo je, pred 30.000 gledatelja (!), vodio veliku borbu s Mustafom Sulunahpašićem i prestigao ga u posljednjem krugu. Bevanda je vozio prosječnom brzinom od 84 km na sat.

Branko Bevanda (Mostar, 21. kolovoza 1937. - Rijeka, 6. lipnja 2008.), došao je u Rijeku služiti vojni rok sredinom pedesetih godina i tu ostao do kraja života. U početku je radio kao taksist, no posvetio se moto-utrkama. Bio je osam puta prvak Jugoslavije, te 14 puta Hrvatske i Slovenije. Od motociklističke karijere oprostio se 1978, kad je službeno otvorio Automotodrom Grobnik. Prvi restoran otvorio je 1971. na Biviju. Od 1973. restoran je djelovao nedaleko gradske vijećnice Opatije (danas je tu "Zelengaj"). Časopis "Playboy" proglasio je taj restoran petim najboljim ribljim restoranom u Europi. Godine 2003. preselio je restoran na Lido, a 2007., već teško bolestan, prodao ga je Zoranu Maržiću.

Muke s autobusima

Inače 1965. godine bila je dovršena Jadranska magistrala, što je omogućilo uvođenje većeg broja autobusnih linija iz unutrašnjosti prema obali. Samo iz Zagreba dnevno je polazilo 40 autobusa, iz Beograda preko 20, a slično je bilo i s drugima većim gradovima. Međutim, zbog nedostatka rezervnih dijelova, samo u Hrvatskoj 300 autobusa čekalo je na popravak! Podjednako veliki problem bile su gume, zbog kojih je drugih 300 autobusa bilo na čekanju!?

Dodatni problem u sezoni predstavljalo je i smanjivanje broja putničkih brodova s 61 na 54. Na njima je bilo mjesta za 25.800 putnika, odnosno 3.000 putnika manje nego u 1964. godini! U riječkom okružju bile su ukinute brodske linije: Krk - Punat, Malinska - Beli, Rijeka - Cres i Lošinj - Jablanac.

No, Jadranska magistrala i brod-trajekt "Liburnija" ipak su donosili novi optimizam tijekom ljeta te davne 1965. godine.

SAVJET DOBIO PRIJEDLOG ZA PILOT PROJEKT SUSTAV AUTOMATSKI NADZIRE PROLAZAK KROZ CRVENO SVJETLO

Županijski savjet za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske županije u 2015. godini proveo je projekt provjere kontrole brzine pomoću multitargeting radarskog uređaja za nadzor prometa "Cordon". Uređaj je instaliran na stup javne rasvjete na Novoj cesti na Krnjevu, u neposrednoj blizini toplane "Energo". Analiza ponašanja sudionika u prometu je izrađena na temelju podataka prikupljenih tijekom travnja 2015. godine. Rezultati su pridonijeli bržoj uspostavi automatskog nadzora prometa u Rijeci koju je MUP uveo početkom rujna 2015.

Nastavak suradnje s tvrtkom "Neroline" d.o.o. koja je generalni zastupnik firme "Simicon" proveo se 2016. godine, uvođenjem sustava automatskog nadzora brzine na županijskoj cesti Ž 5205 koja prolazi kroz Industrijsku zonu Bakar na području ispred trgovačkog centra "Pevec". Odabrana je jako dobra lokacija, jer je opterećenost prometnice oko sedam do devet tisuća vozila dnevno, uz puno teretnih vozila, kao i vozila stranih registarskih oznaka. Projekt je ocijenjen uspješnim i kao posljedica imao ostvarenje permanentnog nadzora brzine.

Nastavno, Županijski savjet dobio je prijedlog da se

zajednički pokrene novi pilot projekt: Sustav automatskog nadzora nepoštivanja crvenoga svijetla. Na određenoj lokaciji postavio bi se nadzorni uređaj "Cordon-M" KR koji je kadra kontrolirati niz prekršaja. Automatski nadzire i detektira prola-

Županijski savjet dobio je prijedlog da isproba sustav koji nadzire sve što se događa na raskrižjima

zak kroz raskrižje na crveno svijetlo, prelazak zaustavne linije u trenutku dok je na semaforu upaljeno crveno svijetlo, kretanje raskrižjem u zabranjenom smjeru, pogrešno prestrojavanje, kretanje prometnom trakom namijenjenom za vozila javnog gradskog prijevoza. Automatski fiksira detektirana vozila fotografijom i video zapisom; automatski prepoznaje registarske oznake; pohranjuje podatke u vlastitu memoriju i prenosi podatke u realnom vremenu na definirani poslužitelj u svrhu kolekcioniranja detektiranih podataka. Moguć je prijenos podataka žičanim i bežičnim

načinom. Prikuplja podatke o intenzitetu prometnoga toka; ugrađena je telemetrija i dijagnostika sustava; podaci su zaštićeni od neovlaštenog zadiranja; radi u svim vremenskim uvjetima.

Osim evidentiranja prekršaja prolaska kroz crveno svijetlo provedbom projekta utvrdili bi se i drugi elementi, poput ugrožavanja pješaka na pješačkom prijelazu u zoni nadzora. Iz dobivenih podataka, koji će se prikupiti tijekom tri mjeseca, izradit će se odgovarajuća analiza sa preporukom poduzimanja potrebnih mjera koja će se razmotriti na sjednici Županijskog savjeta.

Impressum

Izdavač: Autoklub »Rijeka«, Dolac 11
Suizdavač: Primorsko-goranska županija, Savjet za sigurnost prometa na cestama Primorsko-goranske županije

Izdavački savjet: Prof. dr. Hrvoje Baričević (predsjednik), Zdravko Lisac, Nada Milošević, Mile Perić, Boris Skeledžić, Tomislav Šepić i Lara Vrsalović

Urednik: Anto Ravlić
Grafički dizajner: Anamarija Reljac
Fotografije: Anto Ravlić
Adresa redakcije: Autoklub »Rijeka«, Dolac 11

Telefon: 051/212-442
Tisak: Novi list
Zvonimirova 20a